

# Hallintosäätö

Etelä-Savon hyvinvointialue

etela-savo.fi

Aluevaltuusto 16.3.2022 § 6, § 9

21.6.2022 versio



**ME**  
**TEHDÄÄN**

## SISÄLLYS

1	HYVINVOINTIALUEEN JOHTAMINEN .....	1
1 §	Hallintosäännön soveltaminen .....	1
2 §	Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät.....	1
3 §	Hyvinvointialueen hallinto- ja johtamisjärjestelmä.....	2
4 §	Esittely aluehallituksessa .....	3
5 §	Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät .....	3
6 §	Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät .....	4
7 §	Hyvinvointialueen viestintä .....	4
2	TOIMIELINORGANISAATIO JA TOIMIVALTA .....	5
8 §	Aluevaltuusto .....	5
9 §	Aluehallitus .....	6
10 §	Henkilöstöjaosto .....	<b>Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.</b>
11 §	Yksilöasioiden jaosto .....	9
12 §	Palvelu – ja tulevaisuuslautakunta.....	10
13 §	Turvallisuuslautakunta .....	11
14 §	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta .....	12
15 §	Tarkastuslautakunta .....	14
16 §	Aluevaalilautakunta.....	14
17 §	Asioiden valmistelu ja esittely toimielimissä.....	14
3	VAIKUTTAMIS- JA YHTEISTYÖTOIMIELIMET .....	15
18 §	Nuorisovaltuusto .....	15
19 §	Vanhusneuvosto .....	15
20 §	Vammaisneuvosto .....	16
21 §	Etelä-Savon hyvinvointialueen yhteistyöfoorumit.....	16

22 §	Asukkaan aloiteoikeus .....	16
<b>4</b>	<b>HENKILÖSTÖORGANISAATIO JA TOIMIVALTA .....</b>	<b>17</b>
23 §	Palveluorganisaatio .....	17
24 §	Hyvinvointialuejohtaja .....	17
25 §	Toimialajohtajat.....	19
26 §	Palvelualueen johtajat ja päälliköt.....	20
27 §	Tulosalueen esihenkilöt .....	20
28 §	Asiantuntijajohtaminen.....	<b>Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.</b>
29 §	Muutosjohtaja .....	21
<b>5</b>	<b>SOPIMUSOHJAUS .....</b>	<b>23</b>
30 §	Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako .....	23
31 §	Sopimusmääräykset .....	23
<b>6</b>	<b>TOIMIVALLAN SIIRTÄMINEN JA OTTO-OIKEUS .....</b>	<b>23</b>
32 §	Toimivallan edelleen siirtäminen.....	23
33 §	Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta .....	24
34 §	Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi .....	24
35 §	Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi .....	24
36 §	Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen .....	24
<b>7</b>	<b>TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA .....</b>	<b>25</b>
37 §	Aluehallituksen yleistöimivalta henkilöstöasioissa .....	25
38 §	Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen .....	25
39 §	Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi .....	25
40 §	Kelpoisuusvaatimukset .....	25
41 §	Haettavaksi julistaminen .....	25
42 §	Palvelussuhteeseen ottaminen ja palkan määräytyminen .....	26

43 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen .....	26
44 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista .....	27
45 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat.....	27
46 § Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaat.....	27
47 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen .....	27
48 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen .....	28
49 § Sivutoimet.....	28
50 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	28
51 § Virantoimituksesta pidättäminen .....	29
52 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi .....	29
53 § Lomauttaminen .....	29
54 § Palvelussuhteen päättyminen .....	29
55 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen .....	30
56 § Palkan takaisinperiminen.....	30

## 8 TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON

### JÄRJESTÄMINEN .....

57 § Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät.....	30
58 § Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät .....	30
59 § Tiedonhallintaa johtavien viranhaltijoiden tehtävät.....	30
60 § Asiakirjahallintoa ja arkistotointa johtavan viranhaltija .....	31

## 9 TALOUDENHOITO .....

61 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	32
62 § Talousarvion täytäntöönpano .....	32
63 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	32
64 § Talousarvion sitovuus .....	33

65 §	Talousarvion muutokset.....	33
66 §	Omaisuu den luovuttaminen ja vuokraaminen .....	34
67 §	Hankinnat .....	34
68 §	Poistosuunnitelman hyväksyminen.....	35
69 §	Rahatoimen hoitaminen.....	35
70 §	Maksuista päättäminen.....	36
71 §	Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut.....	36
<b>10</b>	<b>ULKOINEN VALVONTA.....</b>	<b>37</b>
72 §	Tarkastuslautakunnan kokoukset .....	37
73 §	Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi .....	37
74 §	Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi.....	38
75 §	Tilintarkastusyhteisön valinta .....	39
76 §	Tilintarkastajan tehtävät.....	39
77 §	Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät.....	39
78 §	Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi .....	39
<b>11</b>	<b>SISÄINEN VALVONTA .....</b>	<b>39</b>
79 §	Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät.....	39
80 §	Hyvinvointialuejohtajan sisäisen valvonnan tehtävät .....	40
81 §	Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät .....	41
<b>12</b>	<b>ALUEVALTUUSTON TOIMINTA .....</b>	<b>42</b>
82 §	Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt.....	42
83 §	Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	43
84 §	Muutokset aluevaltuustoryhmän kokoonpanossa .....	43
85 §	Istumajärjestys.....	43
86 §	Iltakoulut .....	44

13 ALUEVALTUUSTON KOKOUKSET .....	44
87 § Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous .....	44
88 § Sähköinen kokous .....	45
89 § Kokouskutsu .....	46
90 § Esityslista.....	47
91 § Sähköinen kokouskutsu.....	47
92 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla.....	47
93 § Jatkokokous.....	48
94 § Varavaltuutetun kutsuminen .....	48
95 § Läsnäolo kokouksessa .....	48
96 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus .....	49
97 § Kokouksen johtaminen .....	49
98 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle .....	50
99 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	50
100 § Esteellisyys.....	50
101 § Asioiden käsittelyjärjestys.....	51
102 § Puheenvuorot .....	51
103 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi .....	52
104 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen .....	52
105 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen .....	53
106 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	53
107 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	53
108 § Äänestyksen tuloksen toteaminen .....	54
109 § Toimenpidealoite .....	54
110 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen .....	54
111 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille .....	55

<b>14 ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI.....</b>	<b>55</b>
112 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset .....	55
113 § Enemmistövaali .....	55
114 § Aluevaltuuston vaalilautakunta .....	56
115 § Ehdokaslistojen laatiminen .....	56
116 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto .....	57
117 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen .....	57
118 § Ehdokaslistojen yhdistelmä .....	57
119 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	57
120 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen.....	58
<b>15 VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS .....</b>	<b>58</b>
121 § Valtuutettujen aloitteet .....	58
122 § Aluehallitukselle osoitettava kysymys.....	59
123 § Kyselytunti .....	59
<b>16 KOKOUSMENETTELY .....</b>	<b>60</b>
124 § Määräysten soveltaminen.....	60
125 § Toimielimen päätöksentekotavat .....	60
126 § Sähköinen kokous .....	61
127 § Sähköinen päätöksentekomenettely.....	61
128 § Kokousaika ja -paikka.....	61
129 § Kokouskutsu .....	61
130 § Sähköinen kokouskutsu.....	62
131 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla.....	62
132 § Jatkokokous.....	63
133 § Varajäsenen kutsuminen .....	63
134 § Läsnäolo kokouksessa .....	63

135 § Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä .....	64
136 § Kokouksen julkisuus .....	64
137 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus .....	65
138 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	65
139 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	65
140 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely.....	65
141 § Esittelijät .....	65
142 § Esittely .....	66
143 § Esteellisyys.....	67
144 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi .....	67
145 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen .....	67
146 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen .....	68
147 § Äänestykseen otettavat ehdotukset .....	68
148 § Äänestys ja vaali.....	68
149 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen .....	68
150 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle.....	70
<b>17 MUUT MÄÄRÄYKSET .....</b>	<b>71</b>
151 § Asiakirjojen allekirjoittaminen.....	71
152 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	71
<b>18 LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET .....</b>	<b>72</b>
153 § Soveltamisala .....	72
154 § Kokouspalkkiot.....	72
155 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta.....	72
156 § Vuosipalkkiot.....	73
157 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen .....	73



158 § Muut kokoukset ja tilaisuudet.....	74
159 § Palkkio toimituksista .....	74
160 § Kokouksen peruuntuminen .....	74
161 § Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä.....	74
162 § Palkkion maksamisen edellytykset .....	75
163 § Palkkioiden maksaminen .....	75
164 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen .....	75
165 § Matkakustannusten korvaaminen .....	76
166 § Tarkemmat ohjeet.....	76
167 § Erimielisyyden ratkaiseminen .....	76

# OSA I. Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

## 1 HYVINVOINTIALUEEN JOHTAMINEN

### 1 § Hallintosäännön soveltaminen

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

### 2 § Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät

Hyvinvointialue järjestää kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sille määrätyt tehtävät. Hyvinvointialue voi lisäksi alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä.

Hyvinvointialueen rekisterinpitäjän velvollisuuksista huolehtii aluehallitus.

Hyvinvointialueen toiminnassa syntyneiden henkilötietojen käsittelytarkoitus määritellään toimintayksikkökohtaisesti. Hyvinvointialueella on terveyden- huollon, sosiaalihuollon ja pelastustoimen toimintayksiköt. Aluehallitus määrää toimintayksikkökohtaisesti henkilötietojen käsittelyn vastuuhenkilöt.

**Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu**

Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä

yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

### **3 § Hyvinvointialueen hallinto- ja johtamisjärjestelmä**

Aluevaltuusto vastaa Etelä-Savon hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hyvinvointialueen toimintaa johdetaan aluevaltuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian ja sen osana olevan palvelustrategian mukaisesti kokonaisuutena.

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta, palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä.

Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa asioiden valmistelusta aluehallituksen käsiteltäväksi.

Hyvinvointialuejohtajalla, toimialajohtajilla ja muilla esihenkilöillä on taloudellinen ja tuotannollinen kokonaisvastuu ellei hallintosäännöllä jotain asiaa ole vastuutettu toiselle viranomaiselle. Hyvinvointialuejohtajalla ja toimialajohtajat ovat tilivelvollisia ja aluevaltuusto päättää muista tilivelvollisista hallintosäännön 8 §:n perusteella.

Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan ja sen osana olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaan, alueellisen hyvinvointikertomukseen ja – suunnitelmaan, pelastustoimen palvelutasopäätökseen, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja investointisuunnitelmaan, omavalvontaohjelmiin sekä muihin valtuuston päätöksiin.

#### **4 § Esittely aluehallituksessa**

Aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja. Kun esittelijä on estynyt tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty. **Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään aluehallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä, mikäli esittelijä on esteellinen tai estynyt. Tällöin puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjaesityksenä eikä vaadi kannatusta.**

#### **5 § Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät**

Aluehallituksen puheenjohtaja

1. johtaa hyvinvointialuestrategian edellyttämää poliittista yhteistyötä
2. johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin
3. vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii aluehallituksen ja -valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla
4. vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut sekä
5. myöntää hyvinvointialuejohtajalle
  - a. vuosiloman sekä muut lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvat virkavapaudet ja etuudet sekä
  - b. enintään neljän viikon mittaisen palkattoman virkavapaan ja

- c. hyväksyy virkamatkamääräykset sekä matka- ja kululaskut.
  - d. hyväksyy ulkomaan virkamatkat
6. hyväksyy muut hyvinvointialuejohtajan viranhoitoon liittyvät asiat, jota ei ole määrätty muulle viranhaltijalle.

## **6 § Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät**

Aluevaltuuston puheenjohtaja

1. johtaa aluevaltuuston työskentelyä yhteistyössä valtuustoryhmien kanssa
2. edustaa hyvinvointialuetta laajempien kokonaisuuksien ja linjauksien kokoajana sekä viestittäjänä
3. osallistuu hyvinvointialuehallituksen puheenjohtajan johdolla hyvinvointialuestrategian edellyttämään poliittiseen yhteistyöhön
4. edistää hyvinvointialueen etua hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvointia.

## **7 § Hyvinvointialueen viestintä**

Hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista johtaa aluehallitus. Aluehallitus hyväksyy viestinnän ja tiedottamisen yleiset periaatteet sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Yksittäisiä viestintäohjeita ja määräyksiä antaa hyvinvointialuejohtaja. Viestinnän ensisijainen kanava on yleinen tietoverkko.

Toimialat luovat omalla palvelualallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle ja viestinnälle, jotta asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua niiden valmisteluun.

Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon eri asukasryhmien tarpeet.

## 2 TOIMIELINORGANISAATIO JA TOIMIVALTA

### 8 § Aluevaltuusto

Aluevaltuustossa on 59 valtuutettua.

Nuorisovaltuustolla, vammaisneuvostolla ja vanhusneuvostolla on oikeus nimetä yksi edustaja aluevaltuuston kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Aluevaltuuston kokoonpanon muuttamista koskevat määräykset ovat hyvinvointialuelain 24 §:ssä.

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa.

Aluevaltuusto päättää:

1. Hyvinvointialuestrategiasta hyvinvointialuelain 41 §:n mukaan.  
Hyvinvointialuestrategia pitää sisällään ainakin:
  - a. asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen hyvinvointialueen tehtävälalla
  - b. palvelujen järjestämiseen
  - c. palvelujen tuottamiseen
  - d. palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen kuntakohtaisesti
  - e. hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädettyihin palvelutavoitteisiin
  - f. omistajapolitiikkaan
  - g. henkilöstöpolitiikkaan
  - h. asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät strategiset linjaukset
2. hyvinvointialueen hallintosäännöstä
3. hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
4. omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta

5. liikelaitokselle asettavista toiminnan ja talouden tavoitteista
6. lainan hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista
7. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
8. palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen ja hintojen yleisistä perusteista.
9. takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta
10. jäsenten valitsemisesta hyvinvointialueen toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä
11. luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista
12. hyvinvointialueen tilintarkastajien valitsemisesta
13. tilivelvollisten nimeämisestä
14. hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta
15. muista aluevaltuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista
16. kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta on yli 1 M€
17. hyvinvointialueelle siirrettävän toiminnan vastaanottamisesta
18. hyvinvointialueen strategista linjauksista toimintaa ulkoistettaessa
19. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja hyväksymisestä
20. pelastustoimen palvelutasopäätöksen hyväksymisestä
21. hyvinvointialuejohtajan valinnasta
22. päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun ja kokonaisturvallisuuden periaatteista.
23. hyvinvointialueen rahavaroja hoidetaan hallintosäännön 68 § mukaisesti.

## **9 § Aluehallitus**

Aluehallituksessa on 13 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee aluehallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilö-kohtainen varajäsen.

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallituksen tehtävät (hyvinvointialuelaki 43§):

1. vastaa hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta
2. vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta
3. vastata aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta
4. valvoa hyvinvointialueen etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää sen puhevaltaa
5. päättää edunvalvonnan linjauksista
6. edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastata hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta
7. vastata hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta
8. vastata hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen muiden tuottajien ohjauksesta ja valvonnasta
9. huolehtia hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä;
10. huolehtia hyvinvointialueen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.
11. päättää toimialajohtajan ja liikelaitoksen johtajan ottamisesta määrä- aikaisesti tai toistaiseksi olevaan virkaan, määräaikaiseen tai toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen
12. päättää hyvinvointialuejohtajan sijaisesta
13. johtaa viestintää hallintosäännön 7 §:n mukaisesti
14. päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta, jollei viran perustaminen kuulu lain tai hallintosäännön mukaan aluevaltuuston toimivaltaan
15. päättää hyvinvointialuejohtajaa koskevista henkilöstöhallinnollista asioista lukuun ottamatta 5 §:ssä aluehallituksen puheenjohtajan päättämiä asioita
16. päättää maksut ja hinnat aluevaltuuston vahvistamien periaatteiden mukaisesti



17. päättää hyvinvointialueen kehityshankkeista, joiden omarahoitusosuus on yli 500 000 €
18. kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta on enintään 1 M€
19. päättää vahingonkorvausten ja vahingonkorvausluonteisten korvausten maksamisesta arvon ylittäessä 20 000 €
20. vastaa arkistotoimen järjestämisestä ja määrää arkistotoimea johtavan viranhaltijan. Tiedonhallinnasta ja asiakirjahallinnon ja arkistotoimen järjestämisestä on päätetty hallintosäännön 8 luvussa
21. päättää hyvinvointialueen toimialojen erityislainsäädännössä edellytetyistä vastuuviranhaltijoista
22. vastaa hyvinvointialuekonsernin kokonaisturvallisuudesta ja varautumisesta yhteistyössä alueen kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa
23. päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon sopimuksellisen varautumisen
24. päättää kokonaisturvallisuuden järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti
25. valvoo, että turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti sekä
26. antaa osana sisäisen valvonnan raportointia toimintakertomuksessa tiedot turvallisuus- ja varautumisjärjestelyistä, keskeisistä johto- päätöksistä sekä myös selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.
27. päättää hyvinvointialueen edustajan nimeämisestä tytär-, osakkuus- ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin ja antaa toimintaohjeet aluehallituksen hyväksymän omistajaohjauksen mukaisesti
28. päättää toimialojen tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta. Lisäksi päättää palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta 31.12.2022 saakka

29. päättää hyvinvointialueelle tulevan lahjoituksen ja testamentin vastaanottamisesta ja hakemisesta, käyttökohteesta ja realisoinnista.

Mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella.

Aluehallitus antaa lausunnon aluevaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos aluehallitus katsoo, ettei aluevaltuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

## **10 § Yksilöasioiden jaosto**

Yksilöasioiden jaostossa käsiteltävät asiat ovat salassa pidettäviä. Asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla läsnä jäsenten, esittelijän, sihteerin ja kokouksen teknisen avustajan lisäksi ne henkilöt, joiden viran tai tehtävien hoitoon asia välittömästi liittyy.

Yksilöasioiden jaoston tehtävät:

1. tekee sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan ja toimivaltaan kuuluvat yksilöpäätökset, ellei toimivalta hallintosäännön tai lain perusteella kuulu toiselle viranomaiselle tai viranhaltijalle (sosiaalihuoltolaki, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu laki)
2. käsittelee ja päättää viranhaltijoiden päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset, jotka koskevat yksilökohtaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja
3. raportoi aluehallitukselle palvelujärjestelmään liittyvät kehittämiskohteet
4. toimii kehitysvammaisten erityishuollosta säädetyn lain mukaisena monijäsenisenä toimielimenä.

Yksilöasioiden jaostossa on viisi jäsentä. Aluevaltuusto valitsee jaoston jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen

varajäsenen. Valittavien jäsenten ja varajäsenten on oltava hallituksen varsinaisia jäseniä tai varajäseniä.

## **11 § Palvelu – ja tulevaisuuslautakunta**

Palvelu- ja tulevaisuuslautakunnassa on yhdeksän jäsentä, jotka aluevaltuusto valitsee. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu. Varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Nuorisovaltuustolla, vanhusneuvostolla ja vammaisneuvostolla on kullakin oikeus nimetä yksi edustaja palvelulautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Lautakunnan yleiset tehtävät:

1. edistää osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä yleistä hyvinvointialueen asukaslähtöisyyttä palvelujen järjestämisessä
2. edistää asukkaisen ja eri sidosryhmien kanssa käytävällä vuoropuhelulla asioiden tuloksellista valmistelua ja hyvinvointialuestrategian toteuttamista
3. käsittelee lautakunnan tehtäväalaaan kuuluvia aloitteita ja linjaa niiden valmistelua
4. valmistelee aluehallituksen ja aluevaltuuston päätettäväksi tulevia strategiatason asioita, jotka edellyttävät poliittista harkintaa asian valmisteluvaiheessa
5. vastaa muista aluevaltuuston ja aluehallituksen lautakunnalle asettamista tehtävistä
6. vastaa lautakunnan viestinnästä.

Palvelu- ja tulevaisuuslautakunta:

1. vastaa tutkimus-, tuotekehitys-, innovaatio- ja osaamistoiminnan ohjauksesta ja hyväksyy innovaatiotoimintaa koskevat yhteistyö- ja kumppanuussopimukset

2. tukee, ennakoi ja arvioi järjestämisen ja palvelutuotannon toimintaa ja voimavarojen hyödyntämistä ja kehittämistä
3. tekee esityksen hyvinvointialueen palvelustrategiaksi
4. tekee esityksen hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen ylläpidosta ja kehittämisestä osana hyvinvointialuestrategiaa.

## **12 § Turvallisuuslautakunta**

Turvallisuuslautakunnassa on yhdeksän jäsentä, jotka aluevaltuusto valitsee. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu. Varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Nuorisovaltuustolla, vanhusneuvostolla ja vammaisneuvostolla on kullakin oikeus nimetä yksi edustaja turvallisuuslautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Lautakunnan yleiset tehtävät:

1. osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä yleistä hyvinvointialueen asukaslähtöisyyttä palvelujen järjestämisessä
2. edistää asukkaisen ja eri sidosryhmien kanssa käytävällä vuoropuhelulla asioiden tuloksellista valmistelua ja hyvinvointialuestrategian toteuttamista
3. käsittelee lautakunnan tehtäväalaan kuuluvia aloitteita ja linjata niiden valmistelua
4. valmistelee aluehallituksen ja aluevaltuuston päätettäväksi tulevia strategiatason asioita, jotka edellyttävät poliittista harkintaa asian valmisteluvaiheessa
5. vastaa muista aluevaltuuston ja aluehallituksen lautakunnalle asettamista tehtävistä
6. vastaa lautakunnan viestinnästä.

**Turvallisuuslautakunta:**

1. seuraa, arvioi ja raportoi aluehallitukselle hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta
2. seuraa ja arvioi pelastuspalveluiden lainmukaisuutta, vaikuttavuutta, palvelutason toteutumista sekä raportoi asiasta aluehallitukselle vuosittain
3. hyväksyy osaltaan pelastustoimen vuosittaisen selvityksen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta (pela järjestämislaki 13 §)
4. hyväksyy pelastustoimen tehtävien ja palvelujen omavalvontaohjelman (pela järjestämislaki 16 §)
5. tekee esityksen aluehallitukselle hyvinvointialueella tarvittavista turvallisuus – ja valmiussuunnitelmista
6. esitys pelastustoimen palvelutasopäätökseksi
7. esitys ensihoidon palvelutasopäätökseksi
8. toimii pelastustoimen monijäsenenä toimielimenä.

**13 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnassa on 13 jäsentä, jotka aluevaltuusto valitsee. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Nuorisovaltuustolla, vanhusneuvostolla ja vammaisneuvostolla on kullakin oikeus nimetä yksi edustaja palvelulautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

**Lautakunnan yleiset tehtävät:**

1. edistää osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä yleistä hyvinvointialueen asukaslähtöisyyttä palvelujen järjestämisessä;
2. edistää asukkaisen ja eri sidosryhmien kanssa käytävällä vuoropuhelulla asioiden tuloksellista valmistelua ja hyvinvointialuestrategian toteuttamista

3. käsitellä lautakunnan tehtäväalaan kuuluvia aloitteita ja linjata niiden valmistelua
4. valmistella aluehallituksen ja aluevaltuuston päätettäväksi tulevia strategiatason asioita, jotka edellyttävät poliittista harkintaa asian valmisteluvaiheessa
5. vastata muista aluevaltuuston ja aluehallituksen lautakunnalle asettamista tehtävistä
6. vastaa lautakunnan viestinnästä.

#### Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta:

1. hyväksyy potilas- ja sosiaaliasiamiesten raportit ja tekee suosituksen jatkotoimenpiteiksi
2. päättää myönnettävien yleisten avustusten periaatteista ja menettelytavoista sekä jakamisesta määrärahojen puitteissa
3. seuraa, arvioi ja raportoi vuosittain hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä ja toteutuneista toimenpiteistä (sotejärjestämislaki 7.3 §)
4. tekee esityksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi osana hyvinvointialueen strategiaa (sotejärjestämislaki 7.2 §)
5. tekee esityksen osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelmaksi ja mahdollisista muista hyvinvointialuestrategian kokonaisuuteen sisältyvistä ohjelmista ja suunnitelmista lautakunnan tehtäväalueen mukaisesti
6. tekee esityksen hyvinvointialueen hyvinvointikertomukseksi ja -suunnitelmaksi valtuustokausittain (sotejärjestämislaki 7.3 §)
7. tekee esityksen hyvinvointialueen ja kuntien välisen yhteistyön yhteistyörakenteista, toimintamalleista ja tiedonkulusta (hyvinvointialuelaki 14 §)
8. antaa lausunnon hyvinvointialueen palvelustrategiasta palvelu- ja tulevaisuuslautakunnalle

9. on tartuntatautilain 58 §:n mukainen monijäseninen toimielin.

#### **14 § Tarkastuslautakunta**

Tarkastuslautakunnassa on 9 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on määräykset hallintosäännön luvussa 10.

#### **15 § Aluevaalilautakunta**

Aluevaalilautakunnassa on viisi 5 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja 5 varajäsentä.

Aluevaalilautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii aluevaalilautakunnan sihteeri.

#### **16 § Muut toimielimet**

Hyvinvointialueella on yhteistoimintaelin ja työsuojelutoimikunta, jotka koostuvat työnantajan ja henkilöstön edustajista. Näiden asettamisesta päätetään tarkemmin lainsäädännössä ja henkilöstöohjeessa.

#### **17 § Asioiden valmistelu ja esittely toimielimissä**

Aluehallitus voi määrätä esittelijästä yksittäisen asian osalta myös erillisellä päätöksellään. Toimielin voi perustellusta syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä, jos viranhaltija on esteellinen tai estynyt.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen, toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty.

Valmistelusta vastaavat ja esittelijänä toimivat seuraavat viranhaltijat:

1. yksilöasioiden jaoston esittelijä päätetään myöhemmin
2. tarkastuslautakunnassa esittelijä päätetään myöhemmin
3. palvelu- ja tulevaisuuslautakunnassa muutosjohtaja
4. turvallisuuslautakunnassa pelastus- ja turvallisuus toimialajohtaja
5. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnassa muutosjohtaja
6. aluevaalilautakuntaa koskevat määräykset ovat vaalilaissa.

### **3 VAIKUTTAMIS- JA YHTEISTYÖTOIMIELIMET**

#### **18 § Nuorisovaltuusto**

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

#### **19 § Vanhusneuvosto**

Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.



## **20 § Vammaisneuvosto**

Aluehallitus asettaa vammaisneuvoston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

## **21 § Etelä-Savon hyvinvointialueen yhteistyöfoorumit**

Etelä-Savon hyvinvointialueella toimivat seuraavat yhteistyöfoorumit:

1. valmiusfoorumi ja valmiusjohtoryhmä
2. koulutus ja osaaminen yhteistyöfoorumi
3. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien ja järjestöyhteistyön foorumi.

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus päättää yhteistyöfoorumien toimintasäännöstä ja voi päätöksellään lisätä foorumeita tai muita yhteistyöryhmiä.

## **22 § Asukkaan aloiteoikeus**

Hyvinvointialuelain 30 §:n mukaisesti hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Aloitteessa on oltava kunkin aloitteen tekijän osalta perusteet, joista käy ilmi hyvinvointialueen jäsenyys. Aloitetta käsiteltäessä hyvinvointialueen on varattava aloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Palvelun käyttäjällä on lisäksi oikeus tehdä aloitteita kyseistä hyvinvointialueen

palvelua koskevassa asiassa.

Aluevaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

## **4 HENKILÖSTÖORGANISAATIO JA TOIMIVALTA**

### **23 § Palveluorganisaatio**

Etelä-Savon hyvinvointialueen toiminta jakautuu palvelujen tuottaviin toimialoihin tai vastaaviin kokonaisuuksiin:

1. Sosiaalipalvelut
2. Ikäntyneiden palvelut
3. Terveyspalvelut
4. Pelastus- ja turvallisuuspalvelut
5. Konsernipalvelut

Hyvinvointialueen toimialat jakautuvat palvelualueisiin. Palvelualueet jakautuvat tarpeen mukaan tulosalueisiin ja edelleen tulosityksikköryhmiin ja kustannuspaikkoihin.

Aluehallitus päättää hallintosäännön 9 §:n mukaisesti toimialojen tehtävien järjestämisestä ja muusta tehtäväjaosta 31.12.2022 saakka. Tämän jälkeen toimivalta on aluehallituksella 9 §:n ja hyvinvointialuejohtajalla hallintosäännön 24 §:n mukaisesti.

### **24 § Hyvinvointialuejohtaja**

Hyvinvointialuejohtaja vastaa aluehallituksen toimialojen toiminnasta sekä

johtaa ja kehittää toimintaa aluehallituksen alaisuudessa ja vastaa koko henkilöstön hyvinvoinnista.

Hyvinvointialuejohtajan tehtävät:

1. johtaa ja kehittää aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa sekä vastaa osaltaan aluevaltuuston ja aluehallituksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta
2. vastaa hyvinvointialueen kansallisista hyvinvointialueneuvotteluista hallituksen linjausten ja päätösten mukaisesti
3. vastaa yhteistyöalueen neuvotteluista hallituksen linjausten ja päätösten mukaisesti
4. vastaa aluehallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimii esittelijänä
5. käyttää puhevaltaa aluehallituksen puolesta
6. vastaa hyvinvointialueen alueellisesta, kansallisesta ja kansainvälisestä edunvalvonnasta
7. vastaa kuntaneuvotteluista ja yhteistyöstä alueen kuntien kanssa, kansallisesta ja kansainvälisestä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yhteistyöstä sekä yhteydenpidosta valtion viranomaisiin
8. päättää palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta siltä osin kuin siitä ei ole erikseen määrätty hallintosäännössä
9. päättää hyvinvointialueen johtoryhmän ja sen tehtävät
10. nimeää hyvinvointialueen toimialojen yhteiset työryhmät
11. päättää hyvinvointialueen edustustilaisuuksien pitämisestä aluehallituksen linjausten mukaisesti
12. toimii toimialajohtajien henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä ja päättää toimialajohtajien sijaiset
13. käyttää hallintosäännön 7 luvun mukaista toimivaltaa toimialojen henkilöstöasioissa, ellei toimivaltaa hallintosäännössä ole toisin määrätty

14. hyväksyy hyvinvointialueen sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty
15. päättää hyvinvointialueen kehityshankkeista, joiden omarahoitusosuus on enintään 500 000 €
16. päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta luovutettavan omaisuuden kauppahinnan ollessa alle 100 000 €
17. päättää vahingonkorvausten ja vahingonkorvausluonteisten korvausten maksamisesta arvon ollessa enintään 20 000 €.

## **25 § Toimialajohtajat**

Hyvinvointialueen toimialat muodostuvat konsernipalveluiden, sosiaalipalveluiden, ikääntyneiden palveluiden, terveystalouden palveluiden ja pelastus ja turvallisuuspalveluiden toimialoista. Järjestäminen ja valvonta yksikkö rinnastetaan toimialaan.

Toimialajohtajan päätösvalta:

1. johtaa toimialansa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa toimialan toimintaa koko hyvinvointialueen toimintaan
3. vastaa toimialalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä päätetyn sitovuustason mukaisesti
4. päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarviomäärärahojen siirroista toimialan sisällä hallituksen ja/tai valtuuston päättämässä rajoissa
5. päättää tulosalueiden jakaantumisesta tulosyksikköryhmiin ja kustannuspaikkoihin palvelualuejohtajan valmistelusta
6. asettaa toimialan johtotiimin, määrää sen tehtävät sekä johtaa, kehittää ja yhteen sovittaa toimialan toimintaa yhteistyössä johtotiimit kanssa
7. nimittää toimialan työryhmät
8. hyväksyy toimialan sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty

9. käyttää hallintosäännön 7 luvun ja henkilöstöohjeen mukaista toimivaltaa toimialansa henkilöstöasioissa, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty
10. päättää toimialueensa kehityshankkeista, joiden omarahoitusosuus on enintään 100 000 €
11. päättää vahingonkorvausten ja vahingonkorvausluonteisten korvausten maksamisesta arvon 10 000 € saakka.

## **26 § Palvelualueen johtajat ja päälliköt**

Palvelualueen esihenkilön päätösvalta:

1. johtaa palvelualueensa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta toimialajohtajan alaisuudessa
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa palvelualueen ja toimialan toimintaa
3. vastaa palvelualueelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä päätetyn sitovuustason mukaisesti
4. esittää toimialajohtajalle palvelualueen jakamisesta tarkoituksenmukaisiin tulosyksikköryhmiin ja kustannuspaikkoihin
5. käyttää hallintosäännön 7 luvun ja henkilöstöohjeen mukaista toimivaltaa palvelualueensa henkilöstöasioissa, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty

## **27 § Tulosalueen esihenkilöt**

Tulosalueen esihenkilön päätösvalta:

1. johtaa tulosalueen toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta toimialajohtajan alaisuudessa
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa palvelualueen ja toimialan toimintaa
3. vastaa tulosalueelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä päätetyn sitovuustason mukaisesti
4. käyttää hallintosäännön 7 luvun ja henkilöstöohjeen mukaista toimivaltaa tulosalueensa henkilöstöasioissa, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

**28 § Muutosjohtaja**

1. Johtaa ja koordinoi valmisteluryhmien ja valmistelijoiden toimintaa sekä asioiden valmistelua ja vastaa on koko organisaation valmistelun johtamisesta
2. Toimii valmisteluorganisaation henkilöstön esimiehenä ja käyttää toimivaltaa kohtien 3–16 kohtien osalta valmisteluorganisaation henkilöstöön
3. Myöntää enintään 14 päivää kestävät harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat sekä päättää virka- ja työvapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta
4. Päättää sellaisen virkavapaan ja työloman, johon viranhaltijalla ja työntekijällä on lain tai virkaehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus, myöntämisestä, keskeyttämisestä ja peruuttamisesta
5. Päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämistä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin
6. Päättää palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan muutosjohtajan tietoon.
7. Päättää viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta
8. Päättää aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvat taloudellisen etuuden takaisinperinnästä
9. Päättää määräaikaiseen virka- ja työsuhteeseen otettavan kelpoisuusvaatimuksista
10. Päättää määräaikaisen enintään 31.12.2023 saakka olevan virka- ja työsuhteen julkisesta haettavaksi julkistamisesta tai voi ottaa ilman julkista hakumenettelyä määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen tehtävään enintään 31.12.2023 saakka henkilöstöä valmistelevaan hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämistä luovuttavista organisaatioista joko ilmoittamismenettelyllä tai suorarekrytoinnilla

11. Päättää määräaikaiseen virka- ja työsuhteeseen ottamisesta, palkasta, muista palvelussuhteen ehdoista ja koeajasta
12. Vahvistaa ehdollisen valintapäätöksen palvelussuhteeseen ottamisesta ja toteaa ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen
13. Valitsee viranhaltijan niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa, jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään.
14. Päättää viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla.
15. Ratkaisee sivutoimilupahakemuksen, päättää sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä
16. Päättää alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä
17. Päättää hankinnoista, joiden kokonaisarvo on alle 60 000 €
18. Vastaa valmisteluorganisaation talouden suunnittelusta, seurannasta ja määrärahojen riittävydestä.
19. Johtaa valmisteluorganisaation taloutta ja vastaa siitä, että väliaikaishallinnon kirjanpito ym. talous- ja palkkahallinto sekä maksuliikenne hoidetaan asianmukaisesti sekä asianomaisten lakien ja säädösten mukaisesti
20. Vastaa valmisteluorganisaation talousraportoinnista hyvinvointialueen aluehallitukselle kuukausittain
21. Päättää rahalaitoksissa väliaikaishallinnon tarpeisiin avattujen pankkitileistä ja niiden käyttäjistä pidetään luetteloa
22. Antaa ohjeet käteisvarojen ja maku. ja luottokorttien sekä muiden maksuvälineiden käytöstä valmistelun aikana

Tämä hallintosääntökohta on voimassa määräaikaisena enintään 31.12.2022 saakka.

## 5 SOPIMUSOHJAUS

### 29 § Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako

Aluehallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnan järjestämisestä ja hankintojen toteuttamisesta.

### 30 § Sopimusmääräykset

Aluehallitus hyväksyy linjaukset järjestämisvastuun toteuttamiseksi hyvinvointialueen omassa tuotannossa, ja niitä vastaavat sopimusmääräykset yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa palvelusopimuksissa huomioiden yhdenmukaiset palveluketjut, niiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden sekä laadun. Aluehallitus hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa. Aluehallitus hyväksyy hyvinvointialueen sopimushallinnan.

## 6 TOIMIVALLAN SIIRTÄMINEN JA OTTO-OIKEUS

### 31 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Viranomaisen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan edelleen siirtämisen suorittanut viranhaltija ei voi ottaa alaisensa päättämään yksittäistä asiaa päätettäväkseen, vaan päätöksen ottaminen aluehallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi voi tapahtua vain hallintosäännössä kuvatulla tavalla. Toimivallan siirtämistä koskevista päätöksistä tulee pitää ajantasaista luetteloa.



**32 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta**

Aluevaltuuston ja aluehallituksen asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hyvinvointialuejohtaja. Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevan viranomaisen ratkaisuvalltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

**33 § Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi**

Asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

**34 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi**

Asia voidaan hyvinvointialuelain 97 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi.

**35 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen**

Aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Sellaisia päätöksiä, jotka koskevat henkilöstön virka- tai työvapaita ja lomina, koti- ja ulkomaan työmatkoja ja koulutukseen osallistumista, ei tarvitse saattaa toimielimien tietoon eivätkä ne ole ottokelpoisia toimielimille.

## **7 TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA**

### **36 § Aluehallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa**

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai henkilöstöohjeessa toimivalta on aluehallituksella.

### **37 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen**

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

### **38 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi**

Aluehallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

### **39 § Kelpoisuusvaatimukset**

Hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää aluevaltuusto. Muiden virkojen kelpoisuusvaatimuksista päättää valinnasta päättävä toimielin tai virkaan ottava viranomais.

### **40 § Haettavaksi julistaminen**

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomais.

Silloin, kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomais on aluevaltuusto, viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi kuitenkin aluehallitus.

#### **41 § Palvelussuhteeseen ottaminen ja palkan määräytyminen**

Aluevaltuusto ottaa virkaan hyvinvointialuejohtajan.

Aluehallitus ottaa virkaan toimialajohtajat.

Hyvinvointialuejohtaja päättää palvelualueiden johtajien ja päälliköiden valinnasta toimialajohtajien valmistelusta.

Toimialajohtaja päättää tulosalueen esihenkilöiden valinnasta palvelualuejohtajien valmistelusta.

Palvelualuejohtaja ja päällikkö päättää muista esihenkilöistä tulosalueen esihenkilön valmistelusta.

Hyvinvointialueen muun henkilöstön ottamisesta virkaan tai työsuhteeseen päätetään hyvinvointialueen henkilöstöohjeessa, jonka hyväksyy aluehallitus.

Palvelussuhteeseen ottava toimielin tai esihenkilö päättää palkkauksesta noudattaen hyvinvointialueen yhteisiä linjauksia ja ohjeita. Palkanmääräytymisen tulee perustua hyvinvointialueella käytettävään palkkausjärjestelmään.

Hyvinvointialueen johtajan palkasta päättää aluehallitus.

#### **42 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen**

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Aluevaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin aluehallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

#### **43 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista**

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

#### **44 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat**

Toimialajohtaja päättää harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden myöntämisestä enintään vuodeksi, jonka jälkeen asiasta päättää hyvinvointialuejohtaja.

Toimialajohtajien harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden myöntämisestä enintään vuodeksi päättää hyvinvointialuejohtaja, jonka jälkeen asiasta päättää hyvinvointialuehallitus.

#### **45 § Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaat**

Esihenkilö myöntää sellaisen virkavapauden ja työloman, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla oikeus.

#### **46 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen**

Mikäli tässä luvussa ei ole määrätty toisin, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja.

**47 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen**

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää hyvinvointialuejohtaja.

**48 § Sivutoimet**

Hyvinvointialuejohtajan, toimialajohtajien ja konsernipalvelujen johtajien sivutoimilupahakemukset hyväksyy aluehallitus. Toimialajohtaja hyväksyy alueensa sivutoimilupahakemukset ja sivutoimi-ilmoitukset.

Sivutoimi-ilmoituksen mukaisen tehtävän hoidossa tai sivutoimiluvan myöntämisen harkinnassa, on otettava huomioon, ettei viranhaltija saa tulla esteelliseksi tehtävässään tai ettei sivutoimi vaaranna luottamusta tasapuolisuuteen tehtävän hoidossa. Sivutoimi-ilmoituksen tai sivutoimiluvan mukainen toiminta voidaan kieltää yllä mainitulla perusteilla

**49 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen**

Aluehallituksen puheenjohtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämistä hyvinvointialuejohtajalta sekä hyvinvointialuejohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämistä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

**50 § Virantoimituksesta pidättäminen**

Viranhaltijalain 48 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Aluevaltuuston puheenjohtaja voi ennen aluevaltuuston kokousta päättää hyvinvointialuejohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Aluehallitus päättää toimialajohtajien ja konsernipalvelujen johtajien virantoimituksesta pidättämisestä.

Muun henkilöstön osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää toimialajohtaja kukin omalla vastuualueellaan.

**51 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi**

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

**52 § Lomauttaminen**

Aluehallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista. Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisen.

**53 § Palvelussuhteen päätyminen**

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työ- suhteen irtisanomisesta ja purkamisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

#### **54 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen**

Viranhaltijalle viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää hyvinvointialuejohtaja.

#### **55 § Palkan takaisinperiminen**

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää hyvinvointialuejohtaja.

### **8 TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN**

#### **56 § Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät**

Aluehallitus vastaa tiedonhallinnan lainmukaisista tehtävistä ja siitä, että tiedonhallintalain vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty hyvinvointialueella.

#### **57 § Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät**

Aluehallitus vastaa siitä, että arkistotoimen lainmukaisten tehtävien vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty hyvinvointialueen viranomaisen tehtävissä.

#### **58 § Tiedonhallintaa johtavien viranhaltijoiden tehtävät**

Tiedonhallinnasta vastaavat viranhaltijat johtavat aluehallituksen alaisena tiedonhallinnan valmistelun ja toteuttamisen tehtäviä.

Tiedonhallinnasta vastaava viranhaltija:

1. vastaa aluehallituksen tiedonhallintamallin valmistelusta ja täytäntöönpanosta
2. ohjaa ja kehittää hyvinvointialueen tiedonhallintaa
3. edistää tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuutta
4. varmistaa tietoturvallisuuden toteuttamista hyvinvointialueen toiminnassa
5. vastaa hyvinvointialueen käyttämien tietoaaineistojen ajantasaisuudesta, virheettömyydestä ja siitä, että käyttökelpoisuus käyttötarkoitukseensa on varmistettu
6. laatii hyvinvointialueen tiedonhallinnan asiantasaiset ohjeet ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
7. huolehtii tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

#### **59 § Asiakirjahallintoa ja arkistotointa johtavan viranhaltija**

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa aluehallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa hyvinvointialueen pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä:

1. vastaa aluehallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana hyvinvointialueen tiedonhallintaa
3. hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen
4. vastaa arkistoista ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista
5. laatii hyvinvointialueen asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.



## OSA II. Talous

### 9 TALOUDENHOITO

#### 60 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Aluehallitus hyväksyy suunnittelukehukset ja talousarvion laadintaohjeet. Aluevaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

#### 61 § Talousarvion täytäntöönpano

Aluehallitus ja muut toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjausmalliin liittyvistä sopimuksista. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Aluevaltuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

#### 62 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

**63 § Talousarvion sitovuus**

Kun aluevaltuusto päättää talousarviosta, se määrittelee, mitkä ovat alue- valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia.

Aluehallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on hyvinvointialuetta sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Aluehallituksen on viipymättä tehtävä aluevaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

**64 § Talousarvion muutokset**

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on aluevaltuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin ja tehtävä tarvittavat muutokset niihin.

Aluevaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

## **65 § Omaisuuuden luovuttaminen ja vuokraaminen**

Hyvinvointialueen omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää aluehallitus aluevaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Aluehallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

## **66 § Hankinnat**

### **Yleiset tavara- ja palveluhankinnat**

Aluevaltuusto päättää hankinnoista, joiden kustannusvaikutus on yli 10 M€.

Aluehallitus päättää hankinnoista, joiden kustannus on yli 3M€ talousarviossa hyväksytyissä puitteissa.

Hyvinvointialuejohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 3 M€ talousarviossa hyväksytyissä puitteissa.

Toimialajohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 500 000 € talousarviossa hyväksytyissä puitteissa.

Palvelualuejohtaja tai päällikkö päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 250 000 € talousarviossa hyväksytyissä puitteissa.

Tulosalueen esihenkilö päättää toimialueen tavara- ja palveluhankinnoista 5000 € saakka talousarviossa hyväksytyissä puitteissa.

### **Kiinteistötoimen hankinnat**

Kiinteistöjen kunnossapito, urakat, suunnittelu, tilojen vuokralle antaminen ja ottaminen. Vuokrauksen osalta toimivaltaraja lasketaan määräaikaisissa

vuokrasopimuksissa vuokrauden mukaan ja toistaiseksi voimassa olevissa vuokrasopimuksissa 20 vuoden määräajan mukaan.

Valtuusto päättää talousarvion investointiosaan sisältyvästä hankkeesta tai hankekokonaisuudesta (ml. vuokrasopimukset ja leasingrahoitukset, jotka rinnastetaan investointihankkeiksi), jonka kustannusarvio on yli 20 M€.

Aluehallitus päättää hankinnoista, joiden kustannus on yli 3 M€.

Hyvinvointialueen johtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on 1M€ -3M€.

Toimialajohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on alle 1 M€

## **67 § Poistosuunnitelman hyväksyminen**

Aluevaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet. Aluehallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat. Aluehallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

## **68 § Rahatoimen hoitaminen**

Hyvinvointialueen rahavaroja hoidetaan siten, että maksuvalmius on varmistettu, maksuliikenne on ajan tasalla, lyhytaikaiset lainat on suunniteltu ja rahavarat sijoitettu hyvinvointialueen hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Aluehallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen aluevaltuuston hyväksymiä periaatteita. Aluehallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Muutoin hyvinvointialueen rahavaroista vastaa aluehallitus.

Rahavarojen käytännön hoitamisesta vastaa rahatoimesta vastaava viranhaltija.

#### **69 § Maksuista päättäminen**

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Aluehallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

#### **70 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut**

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Aluehallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

## **OSA III. Valvonta**

### **10 ULKOINEN VALVONTA**

#### **71 § Tarkastuslautakunnan kokoukset**

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin. Tarkastuslautakunta päättää, kuka toimii lautakunnan esittelijänä ja sihteerinä. Tarkastuslautakunta voi päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 20 luvun määräyksiä.

#### **72 § Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi**

Tarkastuslautakunta huolehtii hyvinvointialueissa säädettyjen tehtävien mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaan ja talouteen kohdistuvasta tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnista sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta tekee myös aluevaltuustolle esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää tilivelvollisille.

Sen lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä määrätään, tarkastuslautakunta:

1. hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman

2. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
3. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
4. tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen, sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla
5. valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle kerran vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla
6. on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä sekä vastaa tiedottamisesta.
7. päättää arviointisuunnitelman viemisestä tiedoksi aluevaltuustoon
8. valmistelee tilintarkastusyhteisön kilpailutuksen ja tekee aluevaltuustolle esityksen valittavasta tilintarkastusyhteisöstä.

Tarkastuslautakunta tiedottaa ja raportoi tehtäviinsä liittyvistä asioista ensi- sijaisesti aluevaltuustolle. Muu tiedottaminen tapahtuu tarkastuslautakunnan päättämällä tavalla. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin aluehallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita tiedottamisen periaatteista.

### **73 § Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi**

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

**74 § Tilintarkastusyhteisön valinta**

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

**75 § Tilintarkastajan tehtävät**

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 127 §:ssä.

**76 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät**

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

**77 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi**

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä aluehallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytä- kirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

**11 SISÄINEN VALVONTA****78 § Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät**

Aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden



valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta, sekä:

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
2. hyväksyy omavalvontaohjelman
3. päättää raportoinnin aikataulun ja tavan
4. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
5. antaa vuosittaisessa raportissaan johtopäätökset ja selvityksen oma-valvontaohjelman sekä varautumisen toimeenpanosta ja tuloksista
6. hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta
7. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
8. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan
9. valmistelee sisäisen tarkastuksen valmistelun pohjalta aluevaltuustolle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion sekä
10. valmistelee omavalvontaohjelman vuosittaisen raportin.

## **79 § Hyvinvointialuejohtajan sisäisen valvonnan tehtävät**

Hyvinvointialuejohtaja:

vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan

vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sisäisen valvonnan jaoston päätöksiin perustuen siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan sekä osallistuu ja/tai osoittaa viranhaltijan sisäisen valvonnan jaoston työskentelyyn ja toteuttaa osaltaan sisäisen valvonnan, mukaan lukien omavalvonnan, varautumisen, hyvän hallinnon, ja lainmukaisuuden toteutumisen tehtäviä.

### **80 § Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät**

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle ja hyvinvointialuejohtajalle.

Sisäinen tarkastus voi tehdä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilin-tarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Aluehallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

## **OSA IV. Aluevaltuusto**

### **12 ALUEVALTUUSTON TOIMINTA**

Tässä luvussa on aluevaltuuston toimikauden ensimmäistä kokousta, aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä ja valtuustoryhmiä, aluevaltuuston valiokuntia sekä iltakouluja koskevat määräykset. Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä aluevaltuustotyöskentelyä varten. Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset valtuustoryhmistä. Valtuustoryhmien sisäistä työskentelyä ei säännellä hallintosäännöllä, vaan ryhmät toimivat itse hyväksymiensä menettelysääntöjen mukaan.

#### **81 § Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt**

Aluevaltuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle aluehallituksen puheenjohtaja. Ensimmäisen aluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle väliaikainen valmistelutoimielin. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu. Hän johtaa puhetta, kunnes aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajisto valitaan aluevaltuuston toimikaudeksi.

Aluevaltuustossa on 2 varapuheenjohtajaa.

Aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa aluevaltuuston puheenjohtaja, jollei aluevaltuusto päättä toisin.

Aluevaltuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja aluevaltuuston sihteerinä toimii aluevaltuuston määräämä viranhaltija.

**82 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi**

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä aluevaltuustotyöskentelyä varten. Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen uudelle valtuustoryhmälleen antama nimi ei saa aiheuttaa sekaantumisvaaraa.

**83 § Muutokset aluevaltuustoryhmän kokoonpanossa**

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle.

**84 § Istumajärjestys**

Valtuutetut istuvat kokouksessa aluevaltuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

## **85 § Iltakoulut**

Iltakouluja järjestetään aluehallituksen harkinnan mukaan aluevaltuuston puheenjohtajan määräämänä aikana. Iltakoulussa annetaan selvityksiä ja tietoja keskeisistä vireillä olevista asioista ja keskustellaan niistä.

Varavaltuutettu voi osallistua aluevaltuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta. Mikäli iltakoulu on muulloin kuin aluevaltuuston kokouspäivänä, iltakouluun voi osallistua jokaisesta valtuustoryhmästä yksi varavaltuutettu jokaista alkavaa kymmentä valtuutettua kohden.

Aluevaltuuston puheenjohtaja toimii iltakoulun puheenjohtajana. Puheenjohtajalla on oikeus rajoittaa puheenvuoroja. Aluevaltuuston pöytäkirjanpitäjä pitää pöytäkirjaa.

## **13 ALUEVALTUUSTON KOKOUKSET**

### **86 § Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous**

Aluevaltuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata aluevaltuuston sähköistä kokousta internetin kautta taikka kokouskutsussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Aluevaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käyty keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet sekä tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

## **87 § Sähköinen kokous**

Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla.

Hyvinvointialueen tulee järjestää yleisölle mahdollisuus seurata julkista kokousta maksutta internetin välityksellä hyvinvointialueen järjestämällä tavalla tai hyvinvointialueen järjestämästä paikasta.

Käytettävän tietojärjestelmän tai videoneuvotteluyhteyden tulee mahdollistaa hyvinvointialuelain edellyttämä läsnä oleviksi todettujen yhdenvertainen näkö- ja ääniyhteys. Lain vaatimuksen täyttää se, että puheenvuoroa käyttävä näkyy muille osallistujille videoyhteydellä sekä nimenhuudon että käyttämiensä puheenvuorojen aikana.

Aluevaltuuston sähköiseen kokoukseen voi osallistua valitsemastaan paikasta. Aluevaltuuston suljettuun kokoukseen voi osallistua sellaisesta tilasta tietojärjestelmän tai videoneuvotteluyhteyden avulla, jossa suljetun kokouksen keskustelujen luottamuksellisuus voidaan turvata ja salassapitovelvoitteita voidaan noudattaa.

Kaikissa tilanteissa osallistuminen tulee tapahtua tilasta, jossa kokouksen laillisuudesta ja järjestyksestä voidaan varmistua.

Viranhaltijat ja luottamushenkilöt vastaavat omasta puolestaan salassapitovelvoitteiden noudattamisesta osallistuessaan aluevaltuuston suljettuun sähköiseen

kokoukseen. Salassapitovelvoitteista säädetään julkisuuslain 22–23 §:ssä ja yleiset salassapitoperusteet ovat 24 §:ssä.

Sähköisessä kokouksessa salassa pidettäviä asioita sisältäviä dokumentteja ei voida lähettää eikä keskusteluja käydä muun kuin suojatun tietoliikenneyhteyden kautta. Hyvinvointialueen tulisi huomioida milloin ja miten käsitellään asioita, jotka edellyttävät luottamuksellisuutta – suljettu kokous – tai ovat salassa pidettäviä.

Käytännössä sähköinen kokous toteutetaan erityisellä sähköisen kokouksen tietojärjestelmällä, jossa tietoturva- ja tietosuojanäkökohdat on otettu huomioon. Tietoturvallisuus tulee ottaa huomioon jo siinä vaiheessa, kun sähköisiä kokousmenettely- ja päätöksentekojärjestelmiä suunnitellaan ja kilpailutetaan.

Mikäli luottamushenkilöllä ei ole tosiasiallista mahdollisuutta osallistua sähköiseen kokoukseen kotoaan tai muusta soveliaasta paikasta käsin, tulee hyvinvointialueen huolehtia luottamushenkilölle paikka tietoliikenneyhteyksineen, josta tämä voi osallistua kokoukseen ja hoitaa näin luottamustehtävänsä.

## **88 § Kokouskutsu**

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä, mikäli mahdollista vähintään 10 päivää ennen aluevaltuustoon kokousta kuitenkin viimeistään 4 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -

velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

## **89 § Esityslista**

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset aluevaltuuston päätöksiksi, lähetetään pääsääntöisesti kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin. Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään harkinnan mukaan arvioiden valtuutettujen tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Aluevaltuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

## **90 § Sähköinen kokouskutsu**

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

## **91 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla**

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan hyvinvointialueen



verkkosivuilla harkinnan mukaan, ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

## **92 §           Jatkokokous**

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa erillistä kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

## **93 §           Varavaltuutetun kutsuminen**

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestään aluevaltuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Kun puheenjohtaja tai sihteeri on saanut valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä, koollekutsujan on kutsuttava valtuutetun sijaan hyvinvointialuelain 25 §:ssä tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

## **94 §           Läsnäolo kokouksessa**

Aluehallituksen puheenjohtajan ja hyvinvointialuejohtajan on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, elleivät he ole samalla valtuutettuja.

Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Nuorisovaltuustolla, vanhusneuvostolla ja vammaisneuvostolla oikeus nimetä aluevaltuuston kokoukseen edustajansa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus.

## **95 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutetun, joka saapuu nimenhuudon jälkeen, on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen, ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

## **96 § Kokouksen johtaminen**

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään hyvinvointialuelain 107 §:ssä.

**97 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle**

Puheenjohtaja voi tarvittaessa ja aluevaltuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

**98 § Tilapäinen puheenjohtaja**

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

**99 § Esteellisyys**

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys aluevaltuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden aluevaltuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

**100 § Asioiden käsittelyjärjestys**

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto päättä toisin.

Aluehallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos aluehallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

**101 § Puheenvuorot**

Kun asia on esitelty, on varattava tilaisuus keskustelulle.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti, muutoin selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
2. puheenvuoron aluehallituksen puheenjohtajalle, hyvinvointialuejohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa. ja
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita puheenvuoroja.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 10 minuuttia ja muu puheenvuoro 2 minuuttia.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

### **102 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi**

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran aluevaltuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

### **103 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen**

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii. Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja toteaa, onko ehdotusta kannatettu.

**104 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen**

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

**105 § Äänestykseen otettavat ehdotukset**

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

**106 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys**

Äänestys toimitetaan sähköisesti/nimenhuudolla tai aluevaltuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää aluevaltuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin

jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään. Sen jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.

3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

### **107 § Äänestyksen tuloksen toteaminen**

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

### **108 § Toimenpidealoite**

Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsitellyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

### **109 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen**

Aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

**110 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille**

Aluevaltuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä säädetään.

**14 ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI****111 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset**

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin luottamushenkilö sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan aluevaltuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

**112 § Enemmistövaali**

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja.



Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen, ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei aluevaltuusto päättä toisin.

### **113 § Aluevaltuuston vaalilautakunta**

Aluevaltuusto valitsee toimikaudelleen vaalilautakunnan suhteellisten vaalien toimittamista varten. Vaalilautakunnassa on 5 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Aluevaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii aluevaltuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei aluevaltuusto päättä toisin.

### **114 § Ehdokaslistojen laatiminen**

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan aluevaltuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 149 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

**115 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto**

Aluevaltuusto määrää ajankohdan, jolloin ehdokaslistat on viimeistään annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

**116 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen**

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, aluevaltuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle. Se tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

**117 § Ehdokaslistojen yhdistelmä**

Kun ehdokaslistojen oikaisuja varten varattu määräaika on päättynyt, vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen aluevaltuustolle.

**118 § Suhteellisen vaalin toimittaminen**

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä aluevaltuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

**119 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen**

Aluevaltuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen, mitä aluevaaleista vaalilaissa säädetään. Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen aluevaltuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen aluevaltuustolle.

**15 VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS****120 § Valtuutettujen aloitteet**

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Aluehallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

**121 § Aluehallitukselle osoitettava kysymys**

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä aluehallitukselle kirjallisen kysymyksen hyvinvointialueen toiminnasta ja hallinnosta.

Aluehallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään aluevaltuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään 4 kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, aluevaltuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

**122 § Kyselytunti**

Valtuutetulla on oikeus esittää aluehallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään 4 minuutin pituisia kysymyksiä hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen aluevaltuuston kokousta, jollei aluevaltuusto päättä toisin. Kyselytunti on julkinen.

Aluevaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Aluehallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja päättä toisin. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Muut kysymykset ja niihin annettavat vastaukset saavat kestää enintään 1 minuutin. Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään 14 päivää ennen aluevaltuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

## **OSA V. Päätöksenteko- ja hallintomenettely**

### **16 KOKOUSMENETTELY**

#### **123 § Määräysten soveltaminen**

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan aluevaltuustoa lukuun ottamatta hyvinvointialueen toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole määrätty toisin.

#### **124 § Toimielimen päätöksentekotavat**

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

**125 § Sähköinen kokous**

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta tilasta tietojärjestelmän tai videoneuvotteluyhteyden avulla, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käytyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

**126 § Sähköinen päätöksentekomenettely**

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä hyvintointialuelain 103 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

**127 § Kokousaika ja -paikka**

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai määräenemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

**128 § Kokouskutsu**

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsu lähettämisestä, mikäli mahdollista vähintään 4 päivää ennen kokousta.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään esityslistan mukana harkinnan mukaan arvioiden toimielimen jäsenten tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

#### **129 § Sähköinen kokouskutsu**

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

#### **130 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla**

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity

viestintäintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä viestintäintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

### **131 §           Jatkokokous**

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

### **132 §           Varajäsenen kutsuminen**

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

### **133 §           Läsnäolo kokouksessa**

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja vara-puheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan



2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa sekä
3. kansalliskielilautakunnan ja saamen kielen lautakunnan puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksessa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

#### **134 § Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä**

Aluehallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös aluehallituksen varajäsen tai hyvinvointialuejohtaja.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, aluevaltuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

#### **135 § Kokouksen julkisuus**

Kokouksen julkisuudesta säädetään hyvinvointialuelain 106 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta yleisen tietoverkon kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

**136 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

**137 § Tilapäinen puheenjohtaja**

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

**138 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot**

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään hyvinvointialuelain 107 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitilin päättä toisin.

**139 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely**

Toimitilin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitilin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

**140 § Esittelijät**

Aluehallituksen esittelijästä määrätään 4 §:ssä.

Asioiden valmistelu ja esittely toimitilimissä määrätään 17 §:ssä.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 17 §:ssä.

Muilta osin esittelijästä määrätään toimitelimen päätöksellä. Jos toimitelimellä on useampia esittelijöitä, toimitelin päättää, miten esittelyvastuu jakautuu esittelijöiden kesken.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

#### **141 § Esittely**

Asiat päätetään toimitelimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimitelimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimitelimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimitelin päättää toisin.

Toimitelin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitelin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

**142 § Esteellisyys**

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimieliimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyt selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

**143 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi**

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

**144 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen**

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja sen, onko ehdotusta kannatettu.

#### **145 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen**

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

#### **146 § Äänestykseen otettavat ehdotukset**

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

#### **147 § Äänestys ja vaali**

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 13 luvussa määrätään äänestysmenettelystä aluevaltuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 14 luvussa.

#### **148 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen**

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. **Toimielin tekee päätöksen pöytäkirjanpitäjästä.** Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

- Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään ainakin: Järjestäytymistietoina
- toimitelimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä ja
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

#### Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös ja
- eriävä mielipide.

#### Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot

- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä.

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Aluehallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

#### **149 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle**

Aluehallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimus- ohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi hyvinvointialueen jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Aluehallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla palvelualueellaan.

## **17 MUUT MÄÄRÄYKSET**

### **150 § Asiakirjojen allekirjoittaminen**

Aluevaltuuston ja aluehallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja, jollei aluehallitus ole päättänyt toisin.

Aluevaltuuston ja aluehallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa toimielimen esittelijä, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa esittelijä.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämässään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

### **151 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen**

Todisteellisen tiedoksiannon voi hyvinvointialueen puolesta vastaanottaa aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan valtuuttama viranhaltija.



## OSA VI. Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

### 18 LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

#### 152 § Soveltamisala

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan hyvinvointialueen luottamushenkilöille hyvinvointialuelain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti maksettaviin palkkioihin ja kustannusten korvauksiin. **Hallintosäännön 21 §:n mukaisista Etelä-Savon hyvinvointialueelle toimivien yhteistyöfoorumien kokouksiin ei sovelleta hyvinvointialueen kokouspalkkioita.**

#### 153 § Kokouspalkkiot

Hyvinvointialuelain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan seuraavat kokouspalkkiot:

Aluevaltuusto

- jäsen 220 euroa

Aluehallitus

- jäsen 200 euroa

Lautakunnat

- jäsen 200 euroa

#### 154 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai katselmus tai toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

**155 § Vuosipalkkiot**

Kokouspalkkioiden lisäksi maksetaan kokousten ulkopuolella toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavat vuosipalkkiot:

**Aluevaltuusto**

- puheenjohtaja 7.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 3.500 euroa/vuosi.

**Aluehallitus**

- puheenjohtaja 10.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 5.000 euroa/vuosi
- jäsen 2.000 euroa/vuosi.

**Valtuustoryhmien puheenjohtajat**

- 250 euroa/vuosi

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausi- tai vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai -jäsenellä oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

**156 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen**

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio.

Mitä 1 momentissa on määrätty, sovelletaan luottamushenkilöön, joka on asiantuntijana kutsuttu kuultavaksi toimielimen kokoukseen.

**157 § Muut kokoukset ja tilaisuudet**

Neuvottelukuntien ja yhteistoimintaelinten sekä muiden vastaavien kokousten kokoontumisesta maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

**158 § Palkkio toimituksista**

Toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta maksetaan 200 euroa/kokouspalkkio. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan arviointitilaisuudet.

Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että tehtävä perustuu toimielimen tai **viranhaltijan** päätökseen.

**159 § Kokouksen peruuntuminen**

Jos toimielimen kokous ei ole laillinen tai päätösvaltainen eikä kokousta voida pitää, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille kokouspalkkio.

**160 § Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä**

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna.

**161 § Palkkion maksamisen edellytykset**

Puheenjohtajan kokouspalkkion maksaminen edellyttää, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan tai vähintään ½ tuntia.

Palkkion maksaminen perustuu pöytäkirjaan tai luottamustehtävän hoitamisesta laadittuihin muistioihin, johon on asianmukaisesti merkitty kokouksen/ tilaisuuden kesto, läsnäolijat sekä saapumiset ja poistumiset.

Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

**162 § Palkkioiden maksaminen**

Palkkiot maksetaan 4 kertaa vuodessa.

**163 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen**

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Korvaus maksetaan kultakin alkavalta tunnilta, enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa. Korvauksen enimmäismäärä on 45,00 euroa/tunti.

Luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksestä työnantajan todistus, josta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut korvauksen hakijan työaikaa ja ettei hänelle makseta kyseiseltä ajalta palkkaa.

Ansionmenetysaika voidaan maksaa suoraan luottamushenkilön työnantajalle, jos luottamushenkilö sitä pyytää

Elinkeinonharjoittajien tulee antaa vastaava kirjallinen selvitys ja vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä. Selvitystä ei kuitenkaan vaadita, jos todellinen ansionmenetyks on alle 14 euroa/tunti. Ansiomenetykset maksetaan vähintään kerran kuukaudessa ja suoraan työnantajalle laskun perusteella.

#### **164 § Matkakustannusten korvaaminen**

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan hyvinvointialueen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

#### **165 § Tarkemmat ohjeet**

Aluehallitus voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tämän luvun soveltamisesta.

#### **166 § Erimielisyyden ratkaiseminen**

Aluehallitus on toimivaltainen ratkaisemaan tämän luvun mukaisten palkkioiden ja korvausten määrän, mikäli niistä on syntynyt erimielisyyttä.